

GMINNY PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA MIESZKAŃCÓW GMINY GAĆ NA LATA 2013-2015

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	str.1
Zasoby instytucjonalne w zakresie ochrony zdrowia psychicznego oraz wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi.....	str.3
Zestawienie celów ogólnych i szczegółowych narodowego programu ochrony zdrowia psychicznego	str.4
Sposób realizacji programu	str.5
Realizatorzy programu	str.7
Finansowanie	str.7
Sprawozdawczość	str.7

WPROWADZENIE

Zdrowie psychiczne jest problemem nie tylko sektora zdrowotnego, ale też innych sektorów polityki społecznej. Ludzie żyjący w złych warunkach społeczno-ekonomicznych, osoby niepełnosprawne, z przewlekłymi chorobami somatycznymi oraz ludzie, którzy przechodzą zmiany życiowe, takie jak np.: utrata pracy, śmierć kogoś bliskiego, w większym stopniu narażeni są na zaburzenia psychiczne i problemy ze zdrowiem psychicznym. Osoby z grupy ryzyka mają też trudności z integracją społeczną, ze znalezieniem pracy oraz częściej korzystają z pomocy społecznej przez dłuższy czas.

Głównym założeniem działań przyjętych do realizacji w ramach Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2013-2015 jest umożliwienie jego adresatom zwiększenia kontroli nad zdrowiem psychicznym oraz jego polepszenie i podniesienie jakości życia. Odbywać się to będzie poprzez podnoszenie poziomu wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie korzystnych zachowań i stylów życia, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu i postaw zapobiegających ich powstawaniu, przeciwdziałanie nietolerancji, dyskryminacji i wykluczeniu osób cierpiących na zaburzenia psychiczne oraz zapewnienie dostępu do poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego.

Lista potencjalnych i realnych zagrożeń dla zdrowia psychicznego jest znaczna i obejmuje m.in. takie problemy, jak: bezrobocie, warunki pracy i życia w połączeniu z biedą, rosnąca skala emigracji zarobkowej, zaburzenia więzi społecznych, zjawisko wykluczenia społecznego, proces starzenia się społeczeństwa z jednoczesnym niżem demograficznym. Kryzys psychologiczny może pojawić się na każdym etapie życia, w różnych sytuacjach, z którymi osoba bardziej wrażliwa nie jest w stanie poradzić sobie bez wsparcia z otoczenia. Zachowaniem równowagi psychicznej dziecka i nieprawidłowym ukształtowaniem jego psychiki grożą nieodpowiednie oddziaływania wychowawcze. Dzieci bardziej wrażliwe nie poradzą sobie z atmosferą rywalizacji w szkole, czy nieprawidłowymi postawami wychowawców i rodziców wymagających od nich osiągnięć przerastających możliwości. W okresie dojrzewania młodzież może mieć trudności z ukształtowaniem odpowiednich wzorców zachowań związanych przede wszystkim z normami społecznymi i zagrożeniami wynikającymi z uzależnień. Przyczynami kryzysu psychologicznego u ludzi dorosłych mogą być niepowodzenia w pracy, w życiu rodzinnym, nałogi, utrata pracy, zasobów materialnych, czy śmierć najbliższych. Zdrowie psychiczne ludzi w podeszłym wieku bywa szczególnie narażone. Często stają się problemem samotności, bezużyteczności lub odrzucenia.

To tylko niektóre z przykładów sytuacji stwarzających zagrożenia dla zdrowia psychicznego. Konsekwentnie wdrażanie założeń Programu może przyczynić się do poprawy stanu zdrowia psychicznego mieszkańców Gminy Gać oraz funkcjonowania osób z zaburzeniami psychicznymi w środowisku i ich rodzin.

Powstanie dokumentu stanowiącego o działaniach w zakresie promocji zdrowia psychicznego znajduje swoją genezę w następujących aktach prawnych:

1. Ustawie z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.),
2. Ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375 z późn. zm.),
3. Ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013r., poz. 182),
4. Ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.),
5. Ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.),
6. Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
7. Ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.),
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 24, poz. 128),
9. Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Gać na lata

Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Gać na lata 2013 – 2015 skierowany jest do wszystkich mieszkańców gminy, do przedstawicieli władz lokalnych, przedstawicieli instytucji i służb pracujących z dziećmi (nauczyciele, pedagodzy, pracownicy socjalni, policjanci, pracownicy wymiaru sprawiedliwości, pracownicy służby zdrowia, księża), którzy winni w lokalnym środowisku kreować postawy wskazujące na wagę zdrowia psychicznego całej społeczności. Działania ujęte w programie wynikają z celów i działań ujętych w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego. Jednakże największy nacisk będzie kładziony na edukację społeczną dotyczącą zaburzeń zdrowia psychicznego różnych grup wiekowych, tak, aby uświadomić, jak ważne jest to zjawisko i jakie skutki może przynieść zaniedbanie tego aspektu życia każdego człowieka.

Program został opracowany przez zespół powołany zarządzeniem Gminy Gać w składzie:

1. Anna Rabuszko- Pedagog szkolny- Przewodniczący

2. Ewelina Wysocka- Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii- sekretarz Zespołu
3. Agata Przybylska- Kierownik GOPS
4. Małgorzata Tonia- pielęgniarka (NZOZ „ALMUS”)
5. Alicja Kwiatkowska Paluch- Prezes Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Gminy Gać

ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO ORAZ WSPARCIA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI DZIAŁAJACYMI NA TERENIE GMINY GAĆ ORAZ ZASIĘGU TERYTORIALNYM

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gaci - Celem działania Ośrodka jest zaspakajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz integracji ze środowiskiem.
2. Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Jarosławiu – jest jedną z większych placówek ochrony zdrowia w regionie, jest jedną z większych placówek ochrony zdrowia w regionie, szpital oferuje szeroko pojętą pomoc ludziom cierpiącym na choroby i zaburzenia psychiczne poprzez kompleksowe leczenie zarówno w trybie stacjonarnym jak dziennym i ambulatoryjnym.
3. Poradnia Zdrowia Psychicznego działająca w Przeworsku w ramach NFZ – Poradnia zatrudnia lekarzy psychiatrów, psychologów, terapeutów i inny personel specjalistyczny.
4. Placówki ochrony zdrowia:
 - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ALMUS” w Białobokach
 - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „LEKARZ RODZINNY” w Dębowiegdzie można skorzystać z porad lekarzy pierwszego kontaktu oraz pielęgniarek środowiskowych
5. Środowiskowy Dom Samopomocy działający w Łopuszce Wielkiej oraz w Przeworsku – zadaniem Ośrodków jest wsparcie osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi, kadrę stanowią psychologowie, terapeuci, pielęgniarki oraz lekarze psychiatrzy.
6. Placówki Oświatowe działające na terenie gminy Gać realizujące zadania wynikające z przedmiotowego programu.

7. Inne instytucje i organizacje zaangażowane w realizację zadań z zakresu ochrony i promocji zdrowia psychicznego:

- Fundacja Pomocy Młodzieży im. Jana Pawła II „WZRASTANIE” prowadzi działalność z zakresu pomocy społecznej (w Przeworsku warsztaty terapii zajęciowej i schronisko dla bezdomnych kobiet, w Jarosławiu schronisko dla bezdomnych mężczyzn i zakład opiekuńczo – pielęgnacyjny)
- Komenda Policji w Kańczudze
- Gminny Ośrodek Kultury w Gaci
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

ZESTAWIENIE CELÓW OGÓLNYCH I SZCZEGÓŁOWYCH NARODOWEGO PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Cel główny 1:

Promocja zdrowia psychicznego o zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Cele szczegółowe:

1. Upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, ukształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.
2. Zapobieganie zaburzeniom psychicznym.
3. Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.

Cel główny 2:

Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Cele szczegółowe:

1. Upowszechnienie środowiskowego modelu psychicznego opieki zdrowotnej.

2. Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.
3. Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.
4. Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy.

SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Cel główny 1:

Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Cel szczegółowy 1.1

Upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności efektywnego radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

realizacja:

- Prowadzenie kampanii informacyjnych o dostępnych formach pomocy dla osób w stanach kryzysu psychicznego, w tym działań edukacyjnych.
- Podniesienie świadomości środowiska lokalnego na temat promocji zdrowia psychicznego poprzez umieszczenie plakatów oraz ulotek w miejscach ogólnie dostępnych.

Cel szczegółowy 1.2

Zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

Realizacja:

- Wspieranie działań mających na celu utrzymania dobrego zdrowia, w tym psychicznego oraz jego promowanie wśród całej populacji ze szczególnym uwzględnieniem osób dotkniętych problemem alkoholowym, narkotykowym i przemocą domową, organizowanie warsztatów szkoleniowych dla uczniów na temat radzenia sobie ze stresem,

Cel szczegółowy 1.3

Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.

Realizacja:

- Prowadzenie kampanii informacyjnych o dostępnych formach pomocy dla osób w stanach kryzysu psychicznego, w tym działań edukacyjnych
- zapraszanie osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz osób starszych do udziału w imprezach integracyjnych organizowanych przy współudziale Gminy Gać.

Cel główny 2:

Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Cel szczegółowy 2.1

Upowszechnienie środowiskowego modelu psychicznej opieki zdrowotnej.

Realizacja:

- Zwiększenie świadomości społecznej poprzez kampanie medialne dotyczące rozpowszechniania, objawów, profilaktyki i wczesnej interwencji w przypadkach depresji.
- Działania na rzecz zwiększania dostępności i zmniejszania nierówności w dostępie do różnych form psychiatrycznej opieki zdrowotnej.

Cel szczegółowy 2.2

Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.

Realizacja:

- Prowadzenie kampanii informacyjnych o dostępnych formach pomocy dla osób w stanach kryzysu psychicznego, w tym działań edukacyjnych.

Cel szczegółowy 2.3

Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.

Realizacja:

- Kontakt osoby z zaburzeniami psychicznymi z pośrednikiem pracy w celu przedstawienia ofert pracy znajdujących się w rejestrach urzędu pracy.

- Prowadzenie pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej oraz aktywnego poszukiwania pracy dla osób niepełnosprawnych, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi.
- Pomoc osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w zdobywaniu nowych kwalifikacji zawodowych zwiększających szansę na uzyskanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Cel szczegółowy 2.4

Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy.

Realizacja:

- Powołanie lokalnego zespołu konsultacyjnego z celu oceny realizacji Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.
- Realizacja, koordynowanie i monitorowanie Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.

REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorami zadań określonych w proponowanym programie są: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, jednostki oświaty, podmioty lecznicze, organizacyjne pozarządowe.

FINANSOWANIE

Źródłem finansowania zadań zawartych w programie będą środki własne z budżetu gminy oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Przewodniczący Zespołu powołanego przez Wójta Gminy Gać będzie odpowiedzialny za sporządzenie i przedłożenie Radzie Gminy corocznej informacji o stanie realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego do 31 marca każdego roku.